

INAUGURACIÓ OFICIAL DEL CURS ACADÈMIC 2014-2015 DEL SISTEMA UNIVERSITARI CATALÀ

Voldria que les meves primeres paraules fossin per assenyalar l'honor i la satisfacció que representa per a la Universitat de Lleida acollir aquest solemne acte d'inauguració del curs universitari de Catalunya. I a més, fer-ho en aquesta majestuosa nau de la Seu Vella que tant simbolitza per a tots els lleidatans i per a tots els catalans i que estem segurs que aviat serà declarada patrimoni de la humanitat gràcies a l'ajuda i perseverança de tots els presents.

També voldria agrair i felicitar Antoni Giró, Anna Maria Geli i Xavier Grau per la important tasca realitzada al capdavant de les seves universitats durant vuit anys i per la seva excel·lent contribució al conjunt del sistema universitari català. Vull dir-los, a més, que esperem poder seguir comptant amb la seva saviesa i la seva experiència universitària per no haver-los d'enyorar.

Així mateix, desitjo felicitar els professors, professores i institucions que han rebut les distincions Jaume Vicens Vives a la Qualitat Docent Universitària. Són, sens dubte, uns guardons que vénen a significar explícitament la importància que la universitat atorga a la docència i també a la seva necessària i permanent innovació. Moltes felicitats.

I, per descomptat, vull agrair a la doctora Josefina Castellví que hagi tingut l'amabilitat d'acceptar que les seves doctes paraules siguin les que obrin la primera lliçó del curs acadèmic de tots els universitaris catalans. Desitjaria que ella entengués que l'elecció de la seva persona és per a nosaltres una manera de testimoniar-li el nostre homenatge més emocionat per una trajectòria científica que la situa entre les pioneres, una condició d'excel·lència que sabem que sempre és molt difícil d'aconseguir.

Per a nosaltres no solament representa una gran investigadora, sinó un exemple de com la vocació, el coratge i la determinació formen part essencial dels qui pensem que el treball científic i tècnic és el principal saber que hem estat capaços de crear els humans.

Agraeixo al Consorci de la Seu Vella, i molt particularment al senyor Pep Tort, la seva amabilitat a l'hora d'acollir-nos en aquesta gran casa de tots els lleidatans i posar-la a la nostra disposició amb gran afecte i eficàcia. I voldria també, així mateix, felicitar les corals que ens acompanyen per les seves excel·lents interpretacions musicals, que han donat un gran realç a aquest acte.

Finalment, vull agrair l'esforç del personal d'administració i serveis de la UdL que s'han ofert com a voluntaris per tal que aquest acte es pogués dur a terme.

La universitat no és un fi en si mateixa. Fem universitat per tenir un bon futur i perquè aquest sigui possible gràcies a la direcció de successives generacions cada vegada més i millor preparades professionalment i humanament. Fem universitat per formar individus que es converteixin en bons professionals i en bons conciutadans capaços d'assegurar amb les seves actuacions un creixement econòmic sostenible que sigui la base fonamental de la cohesió i l'harmonia social. Amb creixement econòmic zero, els pobles tenen més tendència a la disputa i a la guerra. Forma part de la creença popular la idea que la història de la humanitat s'escriu a partir d'un continu i inexorable creixement de l'economia.

És com si ella, l'economia, tingués una vida pròpia i complís un guió preestablert que ens porta de la misèria a la prosperitat mitjançant un creixement econòmic continuat i sostingut en el temps i que abastarà al final, inexorablement, tots els espais del planeta fins a portar-los al paradís terrenal.

Però les coses no són exactament d'aquesta manera. Fins ben entrat el segle XIX el creixement econòmic planetari havia estat més aviat modest i centrat únicament en alguns països del món occidental que, en bona mesura, prosperaven també gràcies a altres pobles prèviament colonitzats. I no hi ha cap dubte que, precisament en l'acceleració del creixement econòmic i del progrés social de les nostres societats, el paper històric de la Gran Acadèmia ha estat senzillament crucial des que Wilhelm von Humboldt va dissenyar una universitat investigadora i docent.

Ella ha estat el motiu central del creixement de les forces productives a través de dos valors principals: la creació de coneixement nou de la realitat mitjançant la pràctica científica i la transmissió d'aquests coneixements als seus estudiants i a la societat en general gràcies a l'educació superior. Per això, si se'm permet una simplificació necessària, repeteixo molt sovint que l'essència de la universitat ha estat, és i serà la defensa d'una bona tesi doctoral i la impartició d'una bona classe.

Dic tot això, senyor conseller, senyors i senyores, perquè per enèsima vegada recordem que, sense el concurs decisiu de la universitat, és pràcticament impossible que la idea de progrés, creada per la meva admirada Il·lustració, pugui arribar a bon port. I això significa que, quan la universitat no està ben considerada i no realitza convenientment la seva tasca, es faciliten l'estancament econòmic, les desigualtats socials i la falta de creativitat intel·lectual.

Sense el progrés de la ciència i de l'educació superior és pràcticament impossible aconseguir la necessària victòria de la civilització contra la barbàrie. Sense el progrés de la ciència i de l'educació superior no podrem assegurar l'estat del benestar que tant ha costat construir en aquesta part privilegiada del món on tenim la sort de viure, ni tampoc hi haurà oportunitat perquè uns altres ho aconseguixin.

Aquesta reflexió de caràcter general, crec que puc afirmar que val també per al cas de Catalunya. Resulten evidents les dificultats econòmiques per les quals està passant el nostre país. Quan al maig de 2011 els meus companys i companyes em van confiar el rectorat, vaig haver d'elaborar un pla econòmic d'urgència per assumir una retallada de 7 milions d'euros del pressupost ja parcialment executat d'aquell mateix any. I com jo, tots els rectors i rectores del sistema universitari català públic van fer el mateix, encara que en diferents proporcions i alguns en circumstàncies més dramàtiques.

Vàrem assumir la situació perquè pensàvem que era la nostra responsabilitat amb el país, però ja vam dir llavors, com ho fem també en aquest acte, que reduir significativament el finançament universitari és molt perjudicial per oferir una sortida a la crisi amb unes bases fermes que permetin assegurar un bon futur per a tots els catalans. Una sortida de la crisi que ha de fer-se, a més, tenint molt en compte l'accelerada construcció d'una nova realitat planetària presidida per la globalització, la preeminència del capitalisme financer desregulador, els constants avenços científics i tecnològics, l'emergència de grans potències demogràfiques i econòmiques, els continus canvis en els models universitaris i, per descomptat, la realitat d'una economia espanyola i catalana que ha obeït a un paradigma de creixement que ha demostrat tenir els peus de fang. Una nova realitat emergent davant la qual necessitarem, com sempre en la història, el concurs de les ciències socials i una profunda reflexió ètica sobre el món a construir.

Senyor conseller, senyors i senyores, crec que existeix un gran consens per afirmar que les universitats són motors fonamentals per assegurar el progrés social donant adequades respostes als nous reptes. Estan les nostres universitats preparades per acceptar aquest repte i portar-lo a bon port? Amb orgull i amb rotunditat, vull afirmar que sí, que les universitats catalanes estan preparades per a aquesta transcendental tasca. De fet, com a historiador puc afirmar que, tant pel que fa a Catalunya com a Espanya, mai hem tingut una universitat tan competent ni tan potent. Mai hem estat tan prop d'Europa, tan prop d'alternar-nos amb les millors universitats del món. Per això, molts rectors vam acollir amb estupor i amb preocupació les paraules del ministre José Ignacio Wert, en el seu primer discurs en el paranimf de la Universitat de Salamanca, quan va afirmar que el seu ministeri centraria la seva tasca a recuperar el "prestigi" de la universitat espanyola.

Amb estupor i amb preocupació perquè, amb totes les insuficiències que sens dubte cal assenyalar, mai en tota la nostra història hem tingut un sistema universitari amb la qualitat i el prestigi internacional acadèmic del que s'ha format en els últims anys.

Respecte a Catalunya, proporcionaré tan sols una dada que ofereix l'*Informe sobre recerca i innovació* de l'ACUP de 2013. En dos anys, en plena crisi, la producció científica de les universitats públiques catalanes ha crescut gairebé un 20%, i l'impacte de les seves publicacions, un 8,4%, i d'aquesta manera s'ha apropat a la mitjana de la Unió Europea dels Quinze i ha superat folgadamente les mitjanes espanyola i mundial.

Certament, no hem arribat fins aquí per casualitat, sinó per l'esforç col·lectiu de tots: ciutadans, institucions i governs. Però crec que estarem d'acord que l'esforç de la comunitat universitària catalana ha estat fonamental.

Per això, he manifestat en algunes ocasions que els universitaris catalans agrairíem que alguns cops, al mateix temps d'assenyalar les necessàries millores que hem d'emprendre, es valorés també, amb més decisió i publicitat, la tasca realitzada pels universitaris catalans en les últimes quatre dècades. Penso que, amb una ponderació una mica més positiva d'autoritats i empresaris, ens sentiríem generacionalment més embolcallats. I també que es faria justícia respecte als grans esforços dedicats per milers d'universitaris per situar Catalunya com a líder en la producció científica espanyola i en un lloc cada vegada més destacat en l'europea i mundial. Uns esforços que, en els últims anys de plom, no només no han cessat sinó que s'han fet al mateix temps que demanàvem sacrificis que s'han expressat també en forma de reduccions salarials i pèrdua de prestacions socials per a tots els treballadors i de reduccions de les ajudes i inversions dedicades a la recerca.

La universitat necessita reformes. És aquesta una realitat que no hauríem de posar en dubte. Ara i sempre la universitat és un organisme de tal envergadura i transcendència que necessita estar en permanent estat de vigília sobre la seva tasca. Necessita estar sempre disposada a la reforma de les seves estructures per adequar-les a la realitat canviant i seguir mereixent la confiança social per la seva eficiència i la seva eficàcia pública. Si l'essència de la universitat és el coneixement crític de la realitat, resultaria paradoxal que no s'apliqués també per millorar el seu funcionament.

Aquesta tasca de reforma no l'hem de fer els universitaris de manera solitària i endogàmica. Primer i principalment, perquè la universitat no és nostra sinó dels ciutadans que la paguen amb els seus impostos i amb les taxes. Però també perquè, com bé deia en el seu temps el mestre Santiago Ramón y Cajal, els “gremis” no es reformen bé a si mateixos en solitud, sinó que cal un “cirurgià” extern que ajudi en tan delicada tasca. I en el nostre cas, penso que aquest cirurgià ha de ser la societat civil i les seves institucions.

Ara bé, la constant reforma de la universitat catalana ha de provenir d'un diàleg fluid i constant entre universitaris, Govern i societat. Cadascun amb les seves aportacions i cap pensant que és protagonista principal. Prefereixo un sol pas ferm donat entre tots que mil passos parcials que no estiguin acordats amb ningú. La societat ha de marcar-nos clarament les seves necessitats i controlar els nostres resultats mitjançant la convenient rendició de comptes dels universitaris. Ho crec fermament. El Govern ha de tenir la iniciativa política de proposar reformes concretes que obeeixin a un model general consensuat amb les comunitats universitàries i amb les forces polítiques i socials.

I els universitaris hem de ser més receptius per discutir sobre la necessitat que tenen les nostres institucions d'assumir els canvis requerits per adaptar-nos a les noves realitats socials, econòmiques, tecnològiques i culturals, sense perdre la nostra funció bàsica de contribuir al progrés i a l'estat del benestar.

I diria més: és hora que els universitaris, amb els seus rectors al capdavant, passin també a proposar les seves pròpies opinions sobre com hauria de ser la nostra universitat, i que siguin escoltats per les institucions, els governs i la societat sense estar sota certa sospita, interessadament sostinguda, que només realitzen propostes de defensa corporativa. Tasca, aquesta d'opinar i proposar, en la qual, salvant algunes dificultats objectives, crec que tant l'ACUP com els rectors de les universitats privades hauríem de guanyar en presència i en musculatura.

Això sí, la reforma ha de ser global i contestar essencialment la pregunta bàsica de quin model d'universitat volem per a quin model de societat.

Per definir la Catalunya del demà hem de definir també la universitat que hem de crear en el temps present. Sembla un mantra mil vegades esmentat i que per això perd un cert valor de convenciment, però la veritat és que reformes petites i parcials sense dissenyar el conjunt del model universitari no resulten el procediment més convenient.

Hem d'aconseguir finalment un model universitari socialment i políticament consensuat, sostenible i estable, que perduri tota una generació i que permeti a la vida universitària saber quines són les regles del joc per als propers decennis, tant en docència com en recerca, tant en la carrera acadèmica com en la trajectòria investigadora. Realitats, ambdues, per cert, que hauríem de tenir la saviesa de definir amb major claredat i precisió en els propers anys.

Si estem d'acord en l'afirmació que la "sal de la terra" de la universitat és la qualitat del seu professorat, no podem mantenir-lo en la incertesa o amb un permanent canvi en les normes que conformen la seva carrera professional. Aquí és necessària una actuació consensuada que ens proporcioni claredat, igualtat d'oportunitats i estabilitat en el temps. Una actuació en la qual revalorar el mèrit docent i investigador és la clau fonamental.

I cal també que amb urgència es posi fi a la nociva taxa de reposició i a les restriccions en la contractació de professorat. En això ens hi va ni més ni menys que la possibilitat d'assegurar la captació interna i externa del talent acadèmic. Departaments universitaris amb un adequat funcionament i construïts amb gran esforç durant anys no poden quedar minvats de tal manera que els sigui impossible continuar les seves línies de treball.

Ara bé, perquè qualsevol reforma sigui possible, a més de voluntat política de les parts i d'obertura dels universitaris a les noves realitats, serà imprescindible que parlem de finançament. Tant de la seva quantitat com de la seva modalitat. És una obvietat empírica que el finançament de les nostres universitats no ha estat ni està a l'altura de moltes altres nacions occidentals. Es tracta d'una decisió estratègica de país que un dia o un altre hauran d'adoptar el conjunt de les forces polítiques catalanes representades al Parlament, que, per cert, no farien res de dolent, al meu entendre, si impulsessin un pacte nacional per la universitat catalana.

Si m'ho permeten, prenc el relleu de l'amic Xavier Grau per recordar que el finançament de les universitats públiques catalanes no pot continuar sent un dels més baixos de l'Europa dels Quinze, per sota fins i tot de la mitjana espanyola tant en inversió per població com en inversió per PIB. No podem estar, a l'Europa a la qual pertanyem, tenint un finançament universitari significativament més feble.

Se'ns demana que siguem Ferraris però tenim pressupostos de Seat 600. Hem d'anar amb compte de no perdre en poc temps el que tant de temps ha costat construir. Hem d'anar amb compte de no deixar a les futures generacions universitàries una herència més pobra que la que hem fabricat entre tots.

Senyor conseller, som plenament conscients de les dificultats econòmiques del país, però creiem necessari, pel bé del demà, que la universitat sigui considerada un bé estratègic nacional i que per això tinguem un finançament més adequat que inclogui el retorn del deute històric acumulat amb les universitats.

I per a aquesta tasca no dubti que tindrà els universitaris catalans al seu costat amb lleialtat i col·laboració. Un finançament públic que, d'un cop i per sempre, hauria de veure's més ben acompanyat d'un finançament privat que al nostre país es mostra com una veritable ventafocs.

Bo seria que, sobre aquest tema, les forces polítiques es possessin d'acord per aprofitar la nova llei del mecenatge per tal que aquesta ajudi a donar facilitats als qui, des de l'esfera privada, estiguin disposats a col·laborar en la tasca de continuar creant una universitat catalana d'excel·lència.

I al costat del finançament, l'autonomia. No estic segur que, més enllà de la coneguda proclama constitucional sobre l'autonomia, aquesta existeixi en la pràctica real. Més aviat m'inclino per l'existència d'un creixent nominalisme. Sembla que, com més parlem d'autonomia, menys autonomia efectiva tenim. I la veritat és que la universitat necessita autonomia per pensar-se, per adaptar-se, per créixer i per donar bons resultats acadèmics i socials. És bo confiar en els universitaris i és pernicioso no confiar-hi.

Si les enquestes públiques diuen que la societat espanyola i catalana ens donen massivament la seva confiança, seria bo que també la tinguéssim de les nostres autoritats, les nostres institucions i les nostres empreses.

Això sí, una autonomia entesa especialment com la facultat per decidir, a partir d'un model basal consensuat per tots, sobre les formes particulars de concretar la governació, l'estructura docent i investigadora, la internacionalització, la gestió interna o el quadre de les titulacions de cada universitat. Noves maneres de governar la universitat que permetin conviure la representació democràtica de la comunitat universitària amb una participació de qualitat de la societat (no pas de la classe política) en els òrgans col·legiats de govern. Que permetin conviure els drets laborals dels universitaris amb la cerca de major eficiència i eficàcia en la gestió acadèmica. Unes formes de govern en què pugui conviure, finalment, la participació democràtica interna amb el reforçament de la capacitat de decisió del rector o rectora.

En qualsevol cas, el meu criteri és que autonomia no significa llibertat absoluta per fer el que cadascú vulgui. El sistema universitari català és un sistema. És a dir, un tot constituït de parts dedicat al bé públic i al progrés de Catalunya. Per això crec que és lícit i pertinent que els governs intervinguin en certa mesura a posar un cert ordre i concert en la vida universitària interpretant els mandats de la societat. Encara més, crec que la tasca fonamental del govern és procurar que el sistema funcioni com a tal sistema de manera eficient, eficaç i equilibrada. I, per descomptat, sense privilegis però considerant també les excepcionalitats.

No seria acceptable, crec, que tinguéssim una o dues universitats entre les cent primeres del món, segons els més que discutibles rànquings, i que totes les altres universitats catalanes visquessin en una letargia hivernal. L'acceptable i bona diversitat universitària no hauria de comportar una diferenciació de graus en la qualitat dels serveis universitaris.

Unes institucions són prop del mar i unes altres a l'interior, unes són més petites i unes altres són més grans, unes més antigues i unes altres més recents, unes dedicades a unes temàtiques i unes altres més destacades en altres àmbits, i les unes i les altres han tingut històricament diferents finançaments. Però totes estem en condicions d'aconseguir l'excel·lència sempre que siguem conscients que un model neoliberal de lliure i absoluta competència entre nosaltres deixaria a la cuneta els qui no partissin de les mateixes condicions heretades quant a la seva densitat històrica i a les inversions realitzades en infraestructures i talent. No es tracta de fer minvar la personalitat de cap universitat, però sí que no existeixin desnivells irreparables entre elles a causa d'unes polítiques que no tinguin suficientment en compte els punts de partida de cadascuna i les ubicacions territorials en les quals realitzen la seva tasca universitària.

Em permetran que els digui, avui i aquí, que la Universitat de Lleida té una certa experiència acumulada d'una cosa i de l'altra, i que sap molt bé què és combatre per la seva existència a partir de la seva relativa joventut i des de la Catalunya més interior amb un escàs pes demogràfic, una determinada estructura empresarial, una determinada configuració social, una determinada mentalitat col·lectiva i tenint sempre ben present el cada vegada més irresistible atractiu de Barcelona. I que també sap, aquesta universitat, el que són dotacions pressupostàries no sempre complaents o la impossibilitat de poder jugar, de vegades, en una lliga de la qual no sempre podem complir les regles de joc.

De fet, aquesta és una bona ocasió per recordar que gràcies en part a la Paeria i a la Diputació hem pogut contribuir a canviar la faç de la societat lleidatana en els últims decennis.

Sense nosaltres, sense els ajuntaments democràtics i sense les administracions territorials, la Catalunya interior no tindria l'actual capacitat de desenvolupar-se i d'incrementar el seu nivell de vida i d'obrir camins per a les oportunitats laborals dels seus ciutadans. I a això han contribuït també, sens dubte, els milers de llicenciats que, havent sortit de la nostra universitat, s'han quedat en aquest territori per exercir la seva vida professional, o bé els centenars que han vingut i s'han instal·lat entre nosaltres gràcies a la Universitat de Lleida. Un fet, per cert, totalment inèdit en la història de les terres de Lleida, el Pirineu i la Vall d'Aran, que han estat sobretot terra d'èxode per a aquells ciutadans més ben preparats que no trobaven sortides professionals adequades a casa seva.

Partint d'aquestes idees bàsiques, i recordant que és obligació prioritària del Govern mantenir la cohesió social i l'equilibri territorial que té com a objectiu últim que el progrés arribi uniformement a tots els ciutadans de Catalunya, crec que les nostres autoritats han de vetllar perquè el conjunt del sistema universitari català sigui harmònic i equilibrat i perquè cada universitat aconseguixi un nivell d'excel·lència adequat i serveixi el país de forma convenient mitjançant una aportació educativa, científica, tecnològica i d'innovació que estigui a l'altura del món globalitzat en el qual els catalans estem inserits.

No crec que s'hagi de pensar, doncs, en universitats de docència i universitats de recerca diferenciades i compartimentades. No seria acceptable tenir algunes universitats excel·lents i les altres mediocres.

Som un únic sistema per a un mateix país, i el que importa és el conjunt del sistema i el conjunt del país. Per això, els diversos camins que actualment s'estan recorrent per a una major col·laboració entre totes les universitats catalanes em semblen un encert evident i felicito el Govern per incentivar aquesta estratègia d'optimitzar els recursos públics mitjançant la cooperació. I per això, també, cada vegada que aquest rector coneix un èxit de qualsevol de les nostres universitats, té un doble sentiment: una enveja sana que el porta a demanar més esforços a la seva pròpia universitat i, al mateix temps, un gran orgull com a català per compartir una contribució de la nostra universitat catalana al bé comú i al coneixement universal. Això sí: vull dir, amb summa claredat, que aquest rector prefereix la col·laboració a la competència per continuar edificant un sistema universitari català potent i al servei del país.

Ara bé, cal recordar, també, que no n'hi ha prou amb l'encert del Govern ni amb la decidida complicitat de la societat i les seves institucions. És necessari que els universitaris catalans ens posem al capdavant d'aquells canvis que l'Acadèmia hagi de realitzar en els propers temps. La nostra actitud proactiva és decisiva. Sense aquesta, podria fins i tot succeir, com ja va passar al nostre segle XVIII, que la ciència i l'ensenyament superior busquessin altres institucions i altres camins. Així doncs, amics i amigues, hem de donar inequívokes mostres a tota la societat que estem disposats a liderar els canvis que necessita la universitat catalana.

Necessitem abordar amb valentia, intel·ligència i sense corporativisme la millora d'una docència més adequada als nous temps, incloent-hi la combinació entre ensenyament presencial i virtual, incloent-hi la nova modalitat de la formació dual compartida entre universitats, empreses i institucions.

Necessitem pensar millor l'oferta docent del sistema universitari català, però partint de la premissa demostrada que no hi ha un excés ni de graus ni de màsters si ens comparem amb l'Europa dels Quinze: 143 graus per milió d'habitants enfront de 62, i 110 màsters enfront de 71.

Necessitarem una recerca que continuï compromesa a resoldre els principals problemes de la humanitat, però que mantingui un diàleg molt més intens amb la innovació que fomenti un major creixement econòmic. Hem d'eliminar l'enorme distància existent entre la nostra bona recerca i la nostra escassa innovació, que, com bé sabem, té un impacte negatiu en la capacitat de competir de les nostres empreses.

Necessitarem la millora de la gestió universitària, eliminant burocràcia i desenvolupant l'administració electrònica mitjançant una major transversalitat i una major cooperació entre universitats. Necessitarem tenir al dia les nostres comptabilitats analítiques per planificar millor.

Necessitarem aprofundir en l'estratègica tasca d'internacionalitzar per aconseguir i mantenir l'excel·lència de les nostres universitats en contacte amb el món. Necessitarem reforçar la formació permanent del nostre professorat i del personal d'administració i serveis. Necessitarem fomentar la responsabilitat social corporativa en tot allò que representi una contribució als nostres territoris circumdants.

En suma, els universitaris, com hem fet en les quatre últimes dècades, hem d'intensificar el nostre compromís amb el bé comú mitjançant un renovat entusiasme per anar millorant la vida universitària. Per reclamar col·laboració als governs, a les institucions o als empresaris, nosaltres hem de ser els primers a exigir-nos el ple compliment d'un reiterat compromís com a servidors públics.

I tot això, tenint sempre ben present que, al cap i a la fi, hem de fer-ho per aquesta joventut que, quan entra per primera vegada a les nostres aules, ens confia una part important de la seva formació humana i professional, és a dir, ens confia bona part del seu futur personal. Uns estudiants als quals ja no podem demanar que aportin més recursos per accedir a la universitat, mentre esperem, per descomptat, que els aconseguits mitjançant l'augment de les taxes siguin invertits íntegrament en la vida universitària. Uns estudiants als quals haurem de dotar amb més beques i amb una gestió d'aquestes molt millor que l'actual, tant en la seva concessió com en el seu gaudi; beques que han donar-se, sobretot, a aquells qui més les necessitin econòmicament. Uns estudiants que haurem de procurar que no abandonin les aules i que hi tornin una vegada graduats. Uns estudiants dels quals haurem d'ocupar-nos perquè cada vegada més les seves sortides professionals estiguin d'acord amb els seus estudis universitaris i que no hagin d'emigrar involuntàriament a milers per tenir un futur digne.

El país necessita tots els seus nous graduats, val la pena recordar-ho. L'emprenedoria i l'ocupabilitat han de ser dues preocupacions fonamentals en els nostres plans d'estudis i en les nostres polítiques universitàries. Aquí les associacions d'alumnes, els empresaris i les institucions haurien de col·laborar amb plena intensitat amb les universitats, perquè està en joc la credibilitat d'una societat democràtica que té cura de la igualtat d'oportunitats i l'ascens social mitjançant el mèrit i l'esforç que la universitat significa.

Finalitzo. Per continuar fent un gran país del petit país que és Catalunya, necessitarem que la universitat sigui considerada un dels principals líders del nostre progrés col·lectiu, que sigui adequadament finançada, que sigui considerada com un sistema conjunt, que es respecti la seva autonomia d'actuació respecte al poder polític i empresarial i que, per descomptat, sigui concebuda com un bé comú que institucions, societat i govern han de cuidar perquè ens hi va el nostre futur.

És ben cert que l'educació superior i la ciència són una inversió pública que requereix importants esforços pressupostaris. Però recordem també que sabem per experiència que encara resulta a llarg termini més oneroso no realitzar aquesta inversió. En qualsevol cas, un país que aspira legítimament a les més altes cotes d'autogovern ha de tenir un sistema universitari que li possibiliti figurar entre les nacions del món que destaquen per tenir una societat sòlida, cohesionada i creativa. I de la mateixa manera ha d'aspirar a tenir també un estat del benestar poderós i sostenible que, dit sigui de pas, no pot aguantar més retallades en salut, educació i cohesió social si no volem augmentar les desigualtats socials i perdre el seu propi codi genètic com a sistema social de convivència.

Des d'aquesta nau central de la Seu Vella, amb set segles d'història que ens contemplen, em demano a mi mateix i sol·licito a tots els presents que continuem amb el mateix compromís de fer més excel·lent la nostra universitat per fer més lliures els ciutadans d'una Catalunya cada vegada més pròspera, més justa i més solidària.

I en aquesta noble tasca, els puc assegurar, amb coneixement de causa, que trobaran vostès la immensa majoria dels universitaris lleidatans i catalans per construir un relat comú de com la universitat contribueix a la felicitat dels nostres conciutadans.

Senyor conseller, senyors i senyores, moltes gràcies.